

Nazwisko **ANDERSZ**

Imiona **TADEUSZ**

Pseudonim .....

Z domu .....

Data urodzenia **27-09-1918** Miejsowość, kraj **Hoensbroek, Holandia**

Data śmierci **29-10-2007** Miejsowość, kraj **Londyn, Anglia**

Lat życia .....

Adres cmentarza **Powązki, Warszawa, Polska**

Źródła: **Dz. Polski, Londyn, 30-10-2007, 9/13/15-11-2007**

Nowy Czas, Londyn, 2-11-2007

Archiwum Osobowe Emigracji im. B. Jeżewskiego Biblioteka Polska POSK w Londynie.

D.P. 9.11.07 Ś.†P.

gen. bryg. **TADEUSZ ANDERSZ**

Pilot Polskich Sił Powietrznych

były dowódca Dywizjonów Myśliwskich 306, 315,
po wojnie oficer Lotnictwa Królewskiego w Wlk. Brytanii.

Urodzony 27 września 1918 r. w Hoensbroek w Holandii,
zmarł nagle 29 października 2007 r. w Londynie.

Msza św. żałobna zostanie odprawiona

w kościele św. Andrzeja Boboli,

1 Leysfield Road, London W12,

w czwartek 15 listopada 2007 r. o godz. 11.00.

Następnie ciało Zmarłego zostanie przewiezione
rządowym samolotem

do Polski i złożone w grobie rodzinnym

obok żony na Powązkach.

Msza św. żałobna zostanie odprawiona

w Katedrze Polowej w Warszawie

w piątek 16 listopada 2007 r. o godz. 11.30.

Zawiadania pogrążona w głębokim smutku

**bratanica Mirosława z rodziną w Niemczech
oraz brat Mieczysław z rodziną w Kraju**

D.P. 9.11.07 Ś.†P.

TADEUSZ ANDERSZ

generał brygady pilot

Kawaler Orderu Virtuti Militari, Polonia Restituta,
odznaczony Krzyżem Walecznych,

brytyjskimi i amerykańskim Distinguished Flying Cross
oraz amerykańskim Air Medal a także odznaczeniami polskimi i
zagranicznymi. Urodzony 27 września 1918 r. w Holandii,
zmarł 29 października 2007 r. w Londynie.

Pogrzeb odbędzie się 15 listopada 2007 r.

Odprawiona zostanie msza św. o godz. 11.00.

w kościele św. Andrzeja Boboli,

po czym trumna będzie przewieziona na lotnisko Northolt skąd
po ekumenicznym nabożeństwie zostanie przetransportowana
samolotem na lotnisko Okęcie w Warszawie.

16 listopada 2007 r. o godz. 11.30

odprawiona będzie msza św.

w Katedrze Polowej Wojska Polskiego

przy ul Długiej, po czym nastąpi złożenie

zwołów w grobie rodzinnym na starych Powązkach.

Zasłużonego Polaka i wybitnego Żołnierza
żegnają z żalem

**b. Prezydent RP i członkowie
B. Rządu Polskiego na Uchodźstwie**

Zawód ..... Tytuły naukowe .....

Rodzaj wojska ..... Stopień wojskowy gen. brygady pilot

Virtuti Militari, Polonia Restituta III kl., 3x Krzyż Walecznych, Distinguished

Odnaczenia Flying Cross, U.S. Air Medal x4 .....

D.P. 15.11.07   Ś. + P.

gen. TADEUSZ ANDERSZ

ur. 27.09.1918 r. zm. 29.10.2007

Członek Zarządu Polskiego Osiedla Penrhos
z ramienia Fundacji Stowarzyszenia Lotników Polskich
żegnają Go

Dyrektorzy i Członkowie Zarządu

D.P. 9.11.07   Ś. + P.

gen. bryg. TADEUSZ ANDERSZ

urodzony 27 września 1918 r. w Hoensbroek w Holandii.

Były dowódca Dywizjonów Myśliwskich 315 oraz 306.

Kawaler Orderu Wojennego Virtuti Militari,
odznaczony m.in. Krzyżem Komandorskim

Orderu Odrodzenia Polski,

trzykrotnie Krzyżem Walecznych oraz wieloma innymi
polskimi i zagranicznymi odznaczeniami państwowymi i
wojskowymi.

Zasłużony działacz społeczny i kombatancki,
aktywny uczestnik życia polskiej

Emigracji Niepodległościowej w Wielkiej Brytanii.

Do ostatnich chwil, całym sercem oddany
idei niepodległej Polski.

Gorący patriota, człowiek wielkiego serca i charakteru.

Zmarł dnia 29 października 2007 r. w Londynie.

Rodzinie zmarłego wyrazi głębokiego współczucia
składają

Ambasador RP w Wielkiej Brytanii,

Konsul Generalny RP w Londynie

oraz Konsul Generalny RP w Edynburgu

wraz ze współpracownikami

D.P. 13.11.07   Ś. + P.

TADEUSZ ANDERSZ

gen. bryg. pilot Sił Powietrznych,

były dowódca Dywizjonów Myśliwskich 316 i 306,
po wojnie oficer Lotnictwa Królewskiego.

Wielce zasłużony długoletni wiceprezes
Stowarzyszenia Lotników Polskich i powiernik Fundacji SLP.

Kawaler Orderu Wojennego Virtuti Militari,
odznaczony m.in. Krzyżem Komandorskim

Orderu Polonia Restituta,

trzykrotnie Krzyżem Walecznych,
odznaczeniami brytyjskimi i amerykańskim

Distinguished Flying Cross

oraz amerykańskim Air Medal.

Urodzony 27 września 1918 r. w Hoensbroek w Holandii,
zmarł 29 października 2007 r. w Londynie.

Msza św. żałobna zostanie odprawiona
w kościele św. Andrzeja Boboli,

w dniu 15 listopada 2007 r. o godz. 11.00.

Ciało Zmarłego przetransportowane będzie
tego samego dnia do Warszawy

gdzie po uroczystym pogrzebie w dniu 16 listopada 2007 r.
spocznie

w grobie rodzinnym na Powązkach.

Cześć Jego pamięci!

**FUNDACJA STOWARZYSZENIA LOTNIKÓW
POLSKICH W WIELKIEJ BRYTANII**

CHARAKTER WYKUTY W BOJU

D. P. 20.1.08

W minionym roku znów odeszło od nas na zawsze wiele osób, o których można z przekonaniem powiedzieć, że byli „najlepszymi z najlepszych”. Wśród nich, generał Tadeusz Andersz.

Życiorys generała to chlubna karta w dziejach Wojska Polskiego, lotnictwa, Emigracji Niepodległościowej i całego Narodu. Nie bez powodu o śmierci Tadeusza Andersza informowały także media w Polsce, a wiele z nich poświęciło mu obszernie publikacje.

Mówiąc współczesnym językiem, generał Andersz był człowiekiem sukcesu. Zawdzięczał go sile charakteru i ciężkiej pracy. Niewątpliwie miał również wiele szczęścia, bo bez niego pilotowi trudno przetrwać. Pilotowi wojskowemu w czasie wojny, szczególnie. Ale i temu szczęściu – jak mówią ci którzy znali go w tamtych czasach, pomagał zdobywając najwęższe umiejętności w toczonym walce powietrznej.

Tadeusz Andersz urodził się w Holandii, gdzie jego ojciec Piotr wyjechał, aby nie zostać wcielony do pruskiego wojska i ożenił się z Franciszką Kończak. W latach 30. rodzina wróciła do Polski, do Po-

znania. Młody Tadeusz pasjonował się lotnictwem. Ukończył kurs szybowcowy. Na początku 1938 roku rozpoczął naukę w podchorążówce dęblińskiej „Szkoły Orłąt”. Tam zastał go wybuch wojny. Jego rocznik licznie zasilili później szeregi polskiego lotnictwa w czasie Bitwy o Wielką Brytanię.

W czasie wojny dowodził 315. dywizjonem „dęblińskim” i 306. „toruńskim”. Latał także w amerykańskim 61. Dywizjonie Myśliwskim. Trudno znaleźć zadanie bojowe lub szkoleniowe, którego nie powierzono w tym okresie Tadeuszowi Anderszowi. Oslaniał bombowce, niszczył pociski V-1, brał udział w bitwach powietrznych z myśliwcami wroga. Był również instruktorem młodych pilotów. W całym okresie wojny wykonał 167 lotów bojowych. Zestrzelił na pewno dwa samoloty nieprzyjaciela i jeden prawdopodobnie.

Sukces odniósł też na niwie zawodowej w latach powojennych. Pozostał w lotnictwie, służył w Royal Air Force, gdzie powierzono mu latanie z VIP-ami na Dalekim Wschodzie. Takie zadania również otrzymywali tylko najlepsi, obdarzeni zaufaniem piloci.

„Wybitny żołnierz, prawy Po-

lak, który swoim życiem dobrze przysłużył się Ojczyźnie” – powie o generale i swoim byłym adiutancie z ramienia lotnictwa prezydent Ryszard Kaczorowski. Tę samą funkcję pełnił Tadeusz Andersz u boku prezydentów Edwarda Raczyńskiego i Kazimierza Sabbata.

Zawsze był bowiem zaangażowany w życie emigracyjne. Działał aktywnie w Stowarzyszeniu Lotników, pełnił funkcję podsekretarza stanu w Ministerstwie Informacji RP na Uchodźstwie. Po odzyskaniu przez Polskę niepodległości w 1999 roku często odwiedzał kraj, jako honorowy gość uroczystości jubileuszowych i patriotycznych. Jeszcze w sierpniu ubiegłego roku uczestniczył w Światowym Zjeździe Lotników Polskich w Warszawie.

Zawsze znajdował też czas i siły na udział w uroczystościach w Wielkiej Brytanii. Był zapraszany do ambasady RP, a także przyjmowany z honorami w bazie RAF w Northolt.

– Żołnierskie dokonania ukształtowały w nim charakter i ducha, przyzwyczajając do działania w najbardziej niesprzyjających warunkach – te słowa prezydenta Kaczorowskiego wygłoszone w

Generał Andersz (z lewej) w czasie uroczystości odtwarzania Izby Polskiej w bazie Northolt.

czasie nabożeństwa żałobnego doskonale oddają zarówno postawę życiową generała, ale także całego środowiska z którego się wywodził – ludzi, których charaktery kształtowały się w ogniu walki, ekstremalnie trudnych warunkach, gdzie było miejsce dla „najlepszych z najlepszych”.

Jako taki, a przy tym człowiek skromny i oddany Polsce żyje Tadeusz Andersz w pamięci przyjaciół.

Wśród licznych odznaczeń generała były Srebrny Krzyż Virtuti Militari, trzykrotnie był oznaczony Krzyżem Walecznych, angielskim oraz amerykańskim Distinguished Flying Cross oraz czterokrotnie amerykańskim Air Medal. Za działalność powojenną otrzymał Krzyż Oficerski i Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski. ■

Tekst i fot.: Robert Małolepszy

SZYMON KOBUSIŃSKI/NowyCzas

Gen. Tadeusz Andersz

W wieku 88 lat zmarł w Londynie generał brygady pilot Tadeusz Andersz. Urodził się 27 września 1918 roku w Hoensbroek. Dowodził 315 dywizjonem „Dęblińskim” i 306 dywizjonem „Toruńskim”, służył również w 8 Armii Powietrznej Stanów Zjednoczonych. Wykonał 167 lotów bojowych. Został odznaczony Srebrnym Krzyżem Virtuti Militari, trzykrotnie Krzyżem Walecznych, angielskim oraz amerykańskim Distinguished Flying Cross oraz czterokrotnie amerykańskim Air Medal. Służbę w Polskich Siłach Powietrznych zakończył w polskim stopniu majora dyplomowanego i angielskim Squadron Leadera. Za działalność powojenną odznaczono go Krzyżem Oficerskim i Krzyżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

W Londynie w wieku 88 lat zmarł Generał Tadeusz Andersz. Brał udział w Bitwie o Wielką Brytanię. Był dowódcą dywizjonów myśliwskich 315 i 306. W czasie wojny wykonał 167 lotów bojowych. Został odznaczony Srebrnym Krzyżem Virtuti Militari, trzykrotnie Krzyżem Walecznych, a także angielskim i amerykańskim Distinguished Flying Cross oraz czterokrotnie amerykańskim Air Medal. Służbę w Polskich Siłach Powietrznych zakończył w polskim stopniu majora dyplomowanego i angielskim Squadron Leadera. Do 1973 roku był pilotem RAF-u. W maju 2005 otrzymał nominację na stopień generała brygady. Do ostatnich swoich dni aktywnie uczestniczył w życiu Emigracji Niepodległościowej.

D. P. 30.10.07